

ชื่อภาคนิพนธ์ : ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการกำจัดขยะมูลฝอยของแม่บ้านในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ

ชื่อผู้เขียน : นางวัชรวิ กลรธา

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

ปีการศึกษา : 2544

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำจัดขยะมูลฝอยของแม่บ้านในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยมีวัตถุประสงค์คือ 1) ศึกษาพฤติกรรมการแยกและกำจัดขยะมูลฝอยในครัวเรือนของกลุ่มแม่บ้าน 2) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมฯ 3) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการแยกและกำจัดขยะ 4) เพื่อเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาและส่งเสริมให้กลุ่มแม่บ้านมีการแยกและกำจัดขยะในครัวเรือนได้อย่างถูกต้อง ตัวแปรที่เกี่ยวข้องคือ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน การได้รับข้อมูลข่าวสาร ความรู้ ความคิดเห็น ต่อการจัดเก็บขยะของรถเทศบาล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยการสุ่มตัวอย่างแม่บ้าน 281 ราย จาก 5 ชุมชนในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ และรวบรวมข้อมูลโดยใช้ แบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า กลุ่มแม่บ้านส่วนใหญ่มี อายุระหว่าง 36 - 51 ปี มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีรายได้ต่อเดือน 1,000 - 10,000 บาท ประกอบอาชีพแม่บ้านอย่างเดียว จำนวนสมาชิกที่อาศัยอยู่ในครัวเรือนไม่เกิน 5 คน ได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการกำจัดขยะมูลฝอยจากโทรทัศน์ การกำจัดขยะมูลฝอยในครัวเรือนใช้วิธีนำไปทิ้งถังขยะของเทศบาล โดยมีรถของเทศบาลมาเก็บขยะทุกวัน มีระดับความรู้เกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอยอยู่ในระดับค่อนข้างสูง มีความคิดเห็นต่อการกำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกหลักสุขาภิบาลในระดับปานกลางและมีระดับพฤติกรรมที่ถูกต้องในระดับปานกลาง

จากการวิเคราะห์หาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมฯ พบว่า ระดับความรู้เกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอยเป็นปัจจัยเดียวที่มีผลต่อพฤติกรรม ส่วน อายุ อาชีพ รายได้ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอยไม่มีผลต่อพฤติกรรมฯ

ปัญหา อุปสรรค ในการแยกและกำจัดขยะของแม่บ้าน พบว่า แม่บ้านมีปัญหาในเรื่องความถี่ในการมาเก็บขยะของรถเทศบาลในบางพื้นที่ที่ทิ้งช่วงหลายวันทำให้มีขยะตกค้าง ก่อให้เกิดกลิ่นเหม็นรบกวนและอาจเป็นบ่อเกิดของเชื้อโรคได้ และพบว่าเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บขยะใช้เวลารวดเร็วเกินไปทำให้มีขยะที่เก็บไม่หมดและตกเรี่ยราดทำให้เกิดความสกปรกไม่น่าดูด้านการแยกขยะ พบว่าแม่บ้านขาดความรู้เกี่ยวกับการแยกขยะมูลฝอยก่อนนำทิ้ง ด้านการกำจัดขยะเห็นว่าถังขยะมีจำนวนไม่เพียงพอและมีขนาดบรรจุน้อยเกินไป

ข้อเสนอแนะในการกำจัดขยะมูลฝอยนั้น เทศบาลควรมีการณรงค์ ให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องการแยกขยะ การกำจัดขยะมูลฝอย ให้มากขึ้น รวมทั้งควรเพิ่มจำนวนถังขยะให้พอเพียงควรแยกถังขยะแต่ละประเภทด้วยและให้จัดที่สำหรับทิ้งขยะอันตรายและติดเชื้อบอไว้ให้ชัดเจนด้วย